

Ureteroscopie

Verwijderen van stenen uit urineleider

In overleg met uw behandelend arts is vastgesteld dat u wordt behandeld voor het verwijderen van een steen of stenen uit uw urineleider. Deze ingreep heet een ureteroscopie. In deze folder leest u wat een ureteroscopie is en hoe die in zijn werk gaat.

Wat is een ureteroscopie?

Ureter betekent urineleider. Het is de afvoerende buis tussen nier en blaas: het zorgt voor transport van urine van de nier naar de blaas. Scopie betekent bezichtiging.

Waarom een ureteroscopie?

Een klein steentje in de urineleider (ureter) wordt over het algemeen vanzelf uitgeplast. Bij een grotere steen, die waarschijnlijk niet spontaan wordt uitgeplast, kan een ingreep nodig zijn. De steen wordt dan vergruisd en/of operatief verwijderd. Zijn de nierstenen vergruisd, dan plast u de steendeeltjes vanzelf uit.

Keuze ureteroscopie

Een uroloog kiest voor een ureteroscopie als een behandeling met de niersteenvergruizer geen resultaat heeft gehad of als deze methode niet voor u geschikt is. Andere redenen zijn:

- als de steen in uw urineleiders zo groot is dat het de afvoer van urine gehinderd. De uroloog kiest dan sneller voor een ureteroscopie omdat er een grotere hoeveelheid urine in de nier achterblijft. Met als gevaar dat de nier op den duur minder goed zal functioneren. Als de nier afgesloten is, bestaat er ook een groter risico op infectie
- bij koliekpijnen (heftige buikpijnaanvallen) die langere tijd bestaan

De ureteroscopie

Bij een ureteroscopie brengt de uroloog een dun hol buisje (de ureterscoop) via de plasbuis en blaas in de urineleider. Eenmaal bij de steen kan de uroloog via de scoop de steen als volgt verwijderen:

- met een speciaal ontwikkeld instrumentje
- in stukjes met een laser of TRIL-sonde

De ureteroscopie gebeurt onder algehele narcose. U verblijft voor deze behandeling in het ziekenhuis:

- op de dagbehandeling chirurgie als het kleine stenen zijn in het onderste deel van de urineleider. Als alles goed gaat, mag u dezelfde dag nog naar huis
- in het ziekenhuis voor een korte opname

Uw arts bespreekt met u wat voor u de juiste situatie is.

Uw voorbereiding

Opnameplein

Binnenkort wordt u opgenomen in ons ziekenhuis. Voor de voorbereiding op de operatie krijgt u een afspraak met het opnameplein. Dit gebeurt meestal telefonisch. U heeft tijdens deze afspraak met diverse zorgverleners een gesprek zoals de apothekersassistent, anesthesioloog en verpleegkundige. Als u bloedverdunders gebruikt, heeft u ook een gesprek met een stollingsdeskundige. Het gesprek duurt ongeveer 1½ uur.

U ontvangt een brief over uw afspraak op het opnameplein. U vindt hierin informatie over:

- datum en tijdstip van uw afspraak
- op welk locatie u de afspraak heeft en
- hoe u zich op deze afspraak moet voorbereiden

Operatiedatum

U hoort van de medewerker van de planning:

- op welke datum u wordt geopereerd
- op welk tijdstip u in het ziekenhuis wordt verwacht
- vanaf welk tijdstip u niet meer mag eten en drinken

Folder en filmpje

Meer informatie vindt u in de folder 'Goed voorbereid op uw operatie'. Hierin staat onder andere wat u moet doen om u goed voor te bereiden op uw operatie. Deze folder staat klaar in uw patiëntenportaal Mijn Noordwest, maar wordt als het nodig is meegegeven of per post opgestuurd. U kunt op onze website www.nwz.nl/operatie ook een filmpje over de voorbereiding op de operatie bekijken. U ziet alleen wat u bewust op de operatieafdeling meemaakt.

Bloedverdunnende medicijnen

Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen? Wilt u dit dan van tevoren melden aan uw behandelend arts en de anesthesioloog (gesprek opnameplein)? U moet het gebruik van deze medicijnen enige tijd voor de operatie stoppen. Uw behandelend arts bespreekt dit met u.

Dag van opname

Wilt u de folders lezen die u van het opnameplein heeft ontvangen? Zo bent u goed voorbereid op uw operatie.

Altijd eerst aanmelden

Iedereen die een afspraak heeft op locatie Alkmaar of Den Helder moet zich altijd eerst met zijn identiteitsbewijs aanmelden bij de aanmeldzuil. U vindt deze aanmeldzuil bij de ingangen. Vervolgens ziet u op het scherm wat u moet doen. Als uw gegevens kloppen, krijgt u een dagticket.

Op uw dagticket staat de locatie van de afdeling waar u de afspraak heeft. Bij aankomst op deze afdeling meldt u zich met dit zelfde ticket aan bij de aanmeldzuil. U neemt plaats in de wachtkamer. De zorgverlener weet nu dat u op de afdeling bent.

De operatie

Nadat u verdoofd bent, ligt u op uw rug met uw benen opgetrokken in beensteunen. De arts kan zo via de plasbuis de blaas inspecteren. De uroloog brengt een hol buisje via de plasbuis en blaas tot in de urineleider. De ureteroscoop wordt voortdurend met spoelvoeistof doorstroomd, wat voor een verwijding van de urineleider zorgt. Daardoor kan de arts het instrument opschuiven tot op de steen. Soms kan de arts de steen met een tangetje of korfje vastpakken en geheel verwijderen.

Anders moet de steen eerst verkleind worden met een laser of met trillingen uit een apparaat. Vervolgens worden de kleine deeltjes van de steen verwijderd. Tijdens de ingreep bekijkt de uroloog de steen via röntgendoorlichting (al dan niet met inspuiting van contrastvoeistof). Na verwijdering van de steen, laat de uroloog soms een dun slangetje achter in de urineleider om de urineafvoer te vergemakkelijken en kolieken te voorkomen. Soms plaatst hij ook een blaaskatheter. Dit is een dun slangetje dat vanuit de blaas via de plasbuis tot uit het lichaam loopt. De ingreep duurt afhankelijk van de grootte en plaats van de steen een half uur tot 1 uur.

Na de operatie

De uroloog controleert tijdens de operatie met röntgendoorlichting of alle stukjes steen zijn verwijderd. U mag na de operatie het ziekenhuis verlaten als:

- de eventuele katheter is verwijderd (als uw urine helder is)
- u gewoon urineert
- u voldoende hersteld bent

Uw urine kan geruime tijd na de ingreep wat bloederig zijn. Het is ook mogelijk dat u nog wat reststeentjes uitplast. Soms gaat dit gepaard met een schrijnende pijn. Eventuele koliekpijnen, die na de ingreep kunnen optreden, zijn meestal binnen enkele dagen verdwenen. U kunt hiervoor pijnstillers innemen.

Pijnbestrijding

U krijgt zo nodig een recept voor pijnstillers mee naar huis.

Wanneer neemt u contact op met een arts?

Heeft u koorts boven de 38,5 graden? Neem dan contact op met de behandelend uroloog.

Nazorg: met welke afdeling neemt u contact op?

Was uw opname op de dagbehandeling chirurgie?

Afhankelijk waar u onder behandeling bent, belt u locatie Alkmaar of Den Helder.

Locatie Alkmaar

- bij klachten binnen 24 uur kunt u op werkdagen van 07:00 tot 20:30 uur contact opnemen met de dagbehandeling chirurgie, telefoon 072 - 548 2592
- bij dringende klachten die niet kunnen wachten tot de volgende dag of na het weekend kunt u buiten de bovengenoemde kantoortijden contact opnemen met de spoedeisende hulp (SEH), telefoon 072 - 548 2488

Locatie Den Helder

- bij klachten binnen 24 uur kunt u op werkdagen van 07:00 tot 20:00 uur contact opnemen met de dagbehandeling chirurgie, telefoon 0223 - 69 6535
- bij dringende klachten die niet kunnen wachten tot de volgende dag of na het weekend kunt u buiten de bovengenoemde kantoortijden contact opnemen met de spoedeisende hulp (SEH), telefoon 0223 - 69 6969. Vraag vervolgens doorverbonden te worden met de SEH

Wie waarschuwt u bij klachten ná de eerste 24 uur?

Heeft u de dagen na uw operatie vragen of problemen? Neem dan binnen de kantoortijden contact op met de polikliniek urologie:

- locatie Alkmaar: 072 - 548 2600
- locatie Den Helder, 0223 - 69 6564

Met vragen of problemen buiten kantoortijden kunt u contact opnemen met de huisartsenpost.

Complicaties

De meeste operaties en de periode erna verlopen zonder problemen. In uitzonderlijke gevallen komen de volgende complicatie voor:

- de ureteroscoop kan niet altijd gemakkelijk in de urineleider worden gebracht. Dit komt omdat de urineleider dan vernauwd of gekronkeld is. Het is dan niet mogelijk de ureteroscoop op te schuiven. Soms raakt de wand van de urineleider beschadigd of er ontstaat zelfs een gaatje (perforatie). De ingreep wordt dan meestal gestopt omdat bij een perforatie de benodigde spoelvloeistof om de urineleider te verwijderen, naar buiten komen. Na het stoppen van de operatie wordt er dan een dun slangetje (JJ stent) aangesloten om te zorgen dat de urine normaal af kan lopen naar de blaas. Zo krijgt de urineleider de kans te herstellen. Wel is dan vaak een heroperatie nodig om de steen alsnog te verwijderen. De beschadiging aan de urineleider sluit meestal spontaan
- de ureteroscoop kan de steen niet bereiken. Er wordt dan ook een JJ stent achtergelaten. Hierdoor wordt de urineleider wijder, waardoor het een 2^e keer vaak wel lukt de steen te bereiken
- een urineweginfectie. Om dit te voorkomen wordt tijdens en na de ingreep antibiotica toegediend
- een vernauwing van de plasbuis (bij mannen) omdat de ingreep via de plasbuis gebeurt

In het verleden ontstonden soms jaren later door de ingreep littekens en vernauwingen in de urineleider, met als gevolg problemen met de afvoer van de urine. Door verdere ontwikkeling en technische verbetering van de instrumenten is ureteroscopie nu een veilige operatie en is dit een zeldzame complicatie.

Controleafspraak

Er wordt voor u een controleafspraak gemaakt. Het is ook mogelijk dat er een röntgenfoto van de buik nodig is om het resultaat van de operatie te beoordelen.

Wat te doen in geval van ziekte of verhindering?

Bent u door ziekte of een andere reden verhinderd om uw afspraak voor de ingreep door te laten gaan? Neem dan uiterlijk 2 dagen voor de geplande afspraak telefonisch contact op met de polikliniek urologie. Dit is belangrijk omdat dan in uw plaats een andere patiënt kan worden behandeld.

Ziekenhuiszorg, wat betaalt u?

Het is niet vanzelfsprekend dat alle behandelingen en onderzoeken worden vergoed. De kosten van ziekenhuiszorg worden verrekend met uw eigen risico. Daarnaast zijn sommige behandelingen niet verzekerd of wordt door uw zorgverzekeraar een eigen bijdrage gevraagd. Kijk daarom eerst op onze website www.nwz.nl of neem contact op met uw zorgverzekeraar. De informatie vindt u ook in de folder 'Ziekenhuiszorg, wat betaalt u'. Deze vindt u in de folderrekken bij de ingangen van ons ziekenhuis.

Meer informatie

U vindt meer informatie over de ureteroscopie op www.nvu.nl

Uw vragen

Heeft u na het lezen van de folder nog vragen, dan kunt u op werkdagen contact opnemen met de polikliniek urologie tussen 08:30 - 16:30 uur:

- locatie Alkmaar, telefoonnummer 072 - 548 2600
- locatie Den Helder, telefoonnummer 0223 - 69 6564

Wij sturen een digitale brief naar uw huisarts. Hierin informeren wij hem/haar over uw behandeling.